

SINDIKAT UMIROVLJENIKA HRVATSKE

PROGRAM RADA SUH-a 2025.

1. Očuvati prvi mirovinski javni stup, temeljen na međugeneracijskoj solidarnosti, s elementima solidarnosti i redistributivnosti;
2. Povećati stopu doprinosa za prvi javni stup;
3. Obvezni drugi mirovinski stup transformirati u dobrovoljni te omogućiti svim korisnicima drugog stupa pravo izbora prijelaza u prvi stup ili ostanka u sustavu dvostupanjske mirovine u bilo kojem trenutku;
4. Podržati ulaganje u treći stup, ali ne kao automatsko pri zapošljavanju;
5. Ojačati kaznenu odgovornost za neplaćanje mirovinskih doprinosa; ojačati kontrolu rada na crno;
6. Povećanje mirovina za 10,5 posto onima koji su umirovljeni nakon 1.1.1999., s obračunom razlike od dana umirovljenja, a zbog pogrešno izračunate prve vrijednosti AVM;
7. Hitno uvesti novi varijabilni model usklađivanja mirovina, tako da se usklađuju u 100-postotnom iznosu prema povoljnijem indeksu rasta plaća ili cijena, s dodatnim socijalnim elementom - indeks od 120 posto na mirovine do 300 eura, a 110 posto na mirovine od 300 do 500 eura;
8. Dva puta godišnje uvesti konvergencijski dodatak od 2 posto, sve dok se ne dostigne udjel prosječne mirovine u prosječnoj neto plaći od 60 posto;
9. Uz kategoriju najniže mirovine, uvesti minimalnu mirovinu, i to u visini 40 posto od minimalne bruto plaće za osnovnih 15 godina staža, na što se za svaku daljnju godinu dodaje po jedan AVM, a od 40 godina staža na više po 2 AVM-a;
10. Hitno svim prijevremenim umirovljenicima izjednačiti penalizaciju na najnižu od 5 postojećih visina na 6 posto; a Zakonom o mirovinskom osiguranju regulirati prevođenje prijevremene starosne mirovine u starosnu mirovinu po ispunjenju uvjeta dobi za stjecanje prava na starosnu mirovinu (65 godina) i ukidanje penalizacije;
11. Ukitanje penalizacije za umirovljenike s najnižom mirovinom;
12. Uvođenje godišnje trajne naknade za umirovljenike – tzv. 13. mirovine, sukcesivno; prijedlog SUH-a je jednaka osnovica svima od 10 AVM, te onda dodatan iznos od pet eura za svaku godinu staža pojedinom umirovljeniku;
13. Ukinuti oporezivanje mirovina umirovljenicima čiji je godišnji prihod niži od 25.000 eura; a osobni odbitak povećati na 1.000 eura;
14. Uvesti kompenzacijске mjere za žene i muškarce za skrb o djeci, invalidima i starima i to po godinu dana dodatnog staža po osobi u skrbi - za postojeće i buduće umirovljenike;
15. Hitno proširiti pravo sa šest dodanih mjeseci staža po djetetu na sve umirovljene žene/roditelje, a ne samo na umirovljene nakon 1.1.2019., te taj iznos povećati sa šest mjeseci na najmanje 12 mjeseci punog radnog staža koji ulazi u izračun mirovine;
16. Uvesti institut njegovatelja uz plaću/naknadu za potrebite starije članove obitelji;
17. Uvesti pravo na bolovanje zbog starijeg člana obitelji;

18. Pravo svim umirovljenicima na različite oblike rada bez obustave mirovine, i to uz jednake uvjete za sve – pola mirovine za rad u punom radnom vremenu, te puna mirovina za pola radnog vremena;
19. Omogućiti ostvarivanje prava na bonifikaciju za sve dugogodišnje osiguranike koji su oštećeni zakonskim izmjenama u razdoblju od 1.1.2019. do 31.12.2022. te povećanje koeficijenta za bonifikaciju na 0,48 posto.
20. Zaštititi starije osobe od robovskog rada i rada na crno, te ojačati angažman radničkih sindikata;
21. Osmisliti model samačkog dodatka za umirovljene samce;
22. Ukinuti institut dosmrtnog uzdržavanja i detaljnije Zakonom o obveznim odnosima regulirati institut doživotnog uzdržavanja na način da se osigura uključenost sustava socijalne skrbi prije potpisivanja i nadzor nad realizacijom, te propisati žuran postupak Zakonom o parničnom postupku itd.;
23. Dogovoriti izmjenu Zakona o privremenom uzdržavanju o ukidanju obveze pokretanja sudskog postupka za plaćanje alimentacije od strane djedova i baka za slučaj neplaćanja od strane potomka propisanu Zakonom o privremenom uzdržavanju, te sve presuđene alimentacije na teret djedova i baka preseliti u Alimentacijski fond;
24. Ne obvezivati potomke za plaćanje troška smještaja u dom za starije u slučaju kad roditelj nije o njima (adekvatno) skrbio;
25. Ustanoviti Ured pravobranitelja za starije osobe;
26. Zadržati i razvijati institut Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe;
27. Usvojiti u Hrvatskom saboru rezoluciju o starijim osobama;
28. Uvesti obvezne savjete/vijeća/povjerenstva za umirovljenike i starije osobe pri svim županijama, općinama i lokalnim samoupravama;
29. Osigurati predstavnike umirovljeničkih udruga SUH i MUH i u upravnom vijeću HZZO-a te u Nacionalnom vijeću za zaštitu potrošača;
30. Vratiti pravo na besplatnu dostavu mirovina poštom za sve umirovljenike;
31. Ukinuti naknade na isplatu mirovina na bankomatima i bankarskim šalterima;
32. Jamčiti prethodnu obavijest o ovrhamama/ustegama iz mirovine;
33. Promijeniti Ovršni zakon s ciljem pojeftinjenja i pojednostavljenja ovršnog postupka, te uz promjenu redoslijeda plaćanja (najmanje pola glavnice u svakom obroku);
34. Onemogućiti ovrhu nad jedinom nekretninom i jamčiti pravo na dom svim starijim osobama u svim sudskim postupcima;
35. Onemogućiti ovršivanje iznad linije siromaštva;
36. Onemogućiti ovršivanje mirovina za više od polovice (uzdržavanje) bez izuzetaka;
37. Ne uvoditi porez na nekretnine, jer bi doveo do pljačke i daljnog siromašenja starijih, osim ako osoba ima u vlasništvu tri ili više nekretnina;
38. Provesti cjelovitu reviziju svih mirovina po posebnim propisima, kao i sustava više vrsta paramirovinskih dodataka na mirovine;
39. Provesti reviziju mirovina prema ZOMO na reprezentativnom uzorku (prevencija korupcije i kriminala);
40. Uvesti razdjel mirovina na dio stečen radom i prema posebnim propisima na individualnoj razini;
41. Do daljnega ne povisivati dopunsko zdravstveno osiguranje na teret HZZO;

42. Protiv privatizacije zdravstvenog sustava i zdravstvenog osiguranja, te podjele zdravstvenih usluga na one za bogate i one za siromašne;
43. Omogućiti usluge u privatnim zdravstvenim kapacitetima na trošak HZZO-a za sve preglede koji su hitni ili se čekaju više od dva mjeseca;
44. Omogućiti kombiniranu zdravstvenu zaštitu u privatnim zdravstvenim ustanovama na teret HZZO-a uz doplatu;
45. Očuvati državni osiguravateljni sustav (dopunsko osiguranje);
46. Razviti inovativni sustav palijativne skrbi kao spoj sustava zdravstva i socijale;
47. Razraditi uvođenje doprinosa za dugotrajnu skrb;
48. Uvesti javne programe za dostojanstveni kraj života (hospiciji) u svim županijama;
49. Održati i razviti sustav institucionalne skrbi i smještaja (državni i decentralizirani domovi) uz priuštive cijene; te provesti kategorizaciju i specijalizaciju;
50. Subvencionirati smještaj u svim domovima za starije osobe (županijskim, privatnim i obiteljskim) i to prema socijalnim kriterijima (prihodovni i imovinski status);
51. Uvesti inovativne oblike stanovanja starijih osoba;
52. Uvesti strože kriterije za davanje dopusnica privatnim domovima i uz strogi nadzor i zabranu sklapanja ugovora o doživotnom uzdržavanju;
53. Decentralizirati i bitno osnažiti socijalnu inspekciju za domove;
54. Uz inspekcijski, uvesti i civilni nadzor nad smještajnim kapacitetima;
55. Promovirati dostupnost informacija o pravima starijih osoba;
56. Upućivati starije osobe na prava protiv nasilja, te specijalizirati ženske sigurne kuće za starije žene;
57. Očuvati subvencionirani prijevoz za starije osobe i umirovljenike, kao i druge oblike subvencija;
58. Raditi na zajedništvu s drugim umirovljeničkim udrugama i sindikatima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Zagreb, 18. prosinca 2024. godine

